

فَعَالِيَّاتٌ مُّخْتَلِفَةٌ أُورُشَلِيمَ الْقُدُسَ

اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ فِي الْمَدَارِسِ الْيَهُودِيَّةِ لِوَاءِ الْمَرْكَزِ

**פעילויות שונות
בנושא ירושלים
השפה הערבית
בבתי ספר יהודיים
מחוז מרכז
תשפ"א**

מדריכה מרכזת: דבס זהבית

מורים יקרים

לקט פעילויות בנושא ירושלים מהפיקוח לערבית:

יסודי - [בולי ירושלים](#) / סיגל שובל
כיתה ז' - [ירושלים](#) / חן נפתלי
חטיבת ביניים - [ירושלים](#) / מיטל אברהמס
חטיבת ביניים - [חידות](#) / זהבית דבס
חטיבת ביניים וחטיבה עליונה - [ירושלים פנים רבות לה](#) / לקט ממורים שונים (מקור לא ידוע)
כל השכבות - [מצגת שיתופית למחוז מרכז](#) / זהבית דבס
[קדושתה של ירושלים](#) - בין השורות

גם המורים לערבית במחוז מרכז נרתמו לעשייה משותפת ומורים שיתפו אותנו בחומרים ובמצגות שהכינו, ליקטו וערכו.

לצפייה בתערוכות ובכרזות שנעשו לכבוד יום ירושלים במחוז בעבר, היכנסו לקישור:

bit.do/Crazotmerkaz17

מורים נוספים שיתפו מהחומרים שלהם או חומרים שקיבלו ממורים אחרים (אם ידוע לכם מי הכין אשמח לדעת כדי לציין) ועל כך מגיעה להם תודה:

הדר גלבוע, רביבים, ראשון לציון

שלי אביעד, אילן רמון, כוכב יאיר

שירלי שרון, אילן רמון, כוכב יאיר

אורלי עמירם, אורט רחובות, רחובות

תודה מיוחדת לשלי אביעד על הכנת מערך השיעור המבוסס על החומרים ששלחתם.

מוזמנים להעביר את השיעורים, ולא לשכוח לתעד ולשלוח.

שלכם ובשבילכם,

זהבית דבס

מדריכה מחוזית לערבית במגזר היהודי

מחוז מרכז

רעיונות לשיעורים בכיתה בנושא ירושלים:

1. מעבר שיעור- ירושלים (שלי אביעד)

1- פתיחת הנושא באמצעות תמונה / סרטון

הצגת תמונה של ירושלים (תמונות במצגת המצורפת)

שאלה: מַאֲדָּא נִרְי בִּי הַצֹּרֶף?

תשובה: נרִי אורשלימ הַקֹּדֶשׁ

שאלה: מַאֲדָּא נַעֲרַף עַן הַקֹּדֶשׁ?

נכוון לתשובות:

מדינה בִּי דוֹלַת אִסְרָאֵיל

עאסמה דוֹלַת אִסְרָאֵיל

מדינה עֲתִיקָה

מדינה מקדסה. מקדסה למִן? מקדסה עַד הַיְהוּדִים וְעַד הַמְּסִיחִיִּים וְעַד הַמְּסַלְמִין.

אפשר להמשיך עם עניין הדתות.

שאלה: אֵי מְקָאן מִקְדָּשׁ עַד הַיְהוּדִים? להראות תמונה של הכותל

ולומר חַאטַּל הַמְּבִקִּי / חַאטַּל הַבְּרָק

שאלה: אֵי מְקָאן מִקְדָּשׁ עַד הַמְּסִיחִיִּים? להראות תמונה של כנִיסֵּת הַקִּיָּאָה

שאלה: אֵי מְקָאן מִקְדָּשׁ עַד הַמְּסַלְמִין? להראות תמונה של מתחם הר הבית

שאלות נוספות- מִן יִסְכֵּן בִּי הַקֹּדֶשׁ? להראות תמונה של שכונות בירושלים

לדבר על עצם היותה בירה ומרכז המשרדים הממשלתיים.

הַכְּנִיסֵּת וּמִנְזַל רִאשׁ הַדּוֹלָה וְהַמְּחֻכֶּמֶת הָעֲלִיָּא וּזְרָאֵת הַחֻקֹּמָה

להראות תמונה של משכן הנשיא, הכנסת, משרדי ממשלה ועוד.

הערה:

בהתאם לרמת הכיתה או רמת העניין ממשיכים את השיח. האפשרויות רבות.

תפקידים:

שאלה: من هو رئيس الدولة؟

من هو رئيس الحكومة؟

من هو رئيس البلدية؟

הערה:

לשאל גם על בעלי תפקידים בארצות ובערים שונות- כך מרחיבים אף את הידע הכללי שלהם (למשל נשיא סוריה/ מלך ירדן/ ראש עיריית ת"א ועוד)

על פי החלטת המורה ממקדים את אוצר המילים אותו מעוניינים להקנות.
תוך כדי השיחה נכתוב על הלוח את המילים החדשות אותן יצטרכו לפעילות בהמשך.

פעילות:

לאחר החשיפה לאוצר המילים החדש

המשימה להכין משחק לתרגול המילים- זיכרון/רביעיות/ תפזורת/ קהוט ועוד.

אפשר ביחידים או בזוגות.

במשחקים שהכינו ישחקו בכיתה.

2- אימון טקסט

ניתן ללמד טקסט קצר בערבית עם משימות אחריו.

הטקסט יכיל את אוצר המילים שבחרתם להתמקד בו
(לדוגמא: ירושלים היא בירת ישראל. היא עיר עתיקה המקודשת לשלוש הדתות. היא העיר הגדולה בישראל ונמצאים בה הכנסת, משכן נשיא המדינה ובית משפט העליון. בירושלים גרים יהודים וערבים יחד... ראש עיריית ירושלים הוא ניר ברקת וכו')

le 3 - כסיכום - הצרכה חלופית - משימה יצירתית

כל תלמיד יצטרך לבחור אחת מן המשימות הבאות : במשימות עליהם לשלב ערבית- לפי שכבת גיל/ רמה.

- ת"ז של העיר ירושלים עם פרטים בערבית או ת"ז על אחד המקומות הקדושים.
- טבלה של שלוש הדתות תוך השוואה ביניהן.
- דגם של ירושלים או של מבנה מסוים בירושלים הכולל כיתוב בערבית.
- פרסומת לעיר ירושלים, (לו הייתם עובדים בעיריית ירושלים באילו מקומות הייתם ממליצים לבקר?) או פרסומת לאטרקציה מסוימת בירושלים.
- סיור וירטואלי בעיר.
- הצגה.
- שיר.
- מצגת- נושאים אפשריים- 10 דברים שלא ידעתם על... משפטים בערבית/ או הידעת?

הערות כלליות:

מומלץ טרם הכניסה לכיתה לקרוא מידע אודות כל נושא אותו אנו מעוניינים ללמד לשם למידתו לעומק והרחבת הדעת בו. הדבר מאפשר שיח מעניין ומעמיק. ניתן לכלול צפייה בסרטונים ביוטיוב, שירים, הרצאות ועוד- כיד הדמיון הטובה עליכם.

הנושאים עליהם ניתן לקיים דיון ולהרחיב הינם רבים ותלויים במורה- ניתן להתאים את רמת הדיון לרמת הכיתה. כמו כן כמובן שמידת השימוש בערבית משתנה בהתאם לשכבות הגיל השונות. השיח בכל הכיתות יתקיים בערבית. הכתיבה- תלוי בשכבת הגיל.

חשוב ביותר דיבור בערבית- הן של המורה והן של התלמידים!!!

רעיונות לנושאים- קדושת ירושלים לכל אחת מהדתות- מדוע? , התמקדות במקומות הקדושים, לימוד על כל אחת מן הדתות, ירושלים כבירה (מה יש בה ככל בירה- למשל בית הנבחרים, בית המשפט העליון וכו') והרגישות המיוחדת לה (ניתן לציין את העובדה שלא כל השגרירויות בירושלים בשל הרגישות), שמות ירושלים ושמה בערבית בקרב הערבים ובקרב היהודים.

עבודה פוריה ☺ שלי אביעד

2. רעיונות לפעילות לכיתה / שיעורי בית

ענה על השאלות הבאות:

- א. כיצד מכונה ירושלים באסלאם ומדוע?
- ב. ציין שני מקומות חשובים בירושלים לאסלאם וציין מדוע.
- ג. הסבר את המושגים הבאים בהקשר של ירושלים:
לילת אל-אסרא ואלמערעאג' / אלבראק / הח'ליף עמר
- ד. ערוך השוואה לגבי קדושת ירושלים ביהדות ובאסלאם. התייחס לפחות לשתי נקודות דמיון ושוני.

ה. הסבר האם יש קשר בין ירושלים לקראן ואם כן, מהו?

ו. איזה מהשמות הבאים לא מתייחס לירושלים

1. אל-קדס – اَلْقُدْس

2. אולא אל-קבלתין اُولَى الْقِبْلَتَيْنِ

3. אל-מדינה اَلْمَدِينَة

ז. סדר את האירועים לפי התרחשותם מהמוקדם למאוחר.

- עריכת חוזה עם תושבי העיר – חוזה עמר
- כיבוש ירושלים על ידי עמר בן אל-ח'טאב
- בניית מסגד על הר הבית
- התחלת מסע הכיבוש האסלאמי על ידי אבו בכר

ח. מהם תקנות עומר?

ט. היכנס לקישור הבא וענה על הסעיפים הבאים

<https://m.youtube.com/watch?v=kkR2zJm9zKI>

- א. ליד שער המוגרבי מוצגים _____
- ב. חזית מסגד אלאקצא מעוטרת ב_____
- ג. כיום הכניסה להר הבית מותרת רק ל_____
- ד. כיצד מכונה מתקן הרחצה? _____
- ה. כיפת הסלע נבנתה בשנת _____ על ידי _____
- ו. מה משולבים באריחי הקרמיקה _____
- ז. במרכז בניין אלאקצא נמצא _____ המסמל את _____

ח. שער ה _____ נערץ על ידי _____
ט. "אלמדרסה אלאשרפיה" הוא _____
י. מה מאפיין את הבנייה הממלוכית מ _____
יא. רחוב הגיא מתחיל בקרבת _____
יב. מהו רחוב בית הבד? _____
יג. רחוב השלשלת מוביל ישר ל _____
יד. אחד מאוספי הספרים של ירושלים נמצא ב _____

בזוגות:

א. עליכם להכין בזוגות או קבוצה של 3 תלמידים שקופית במצגת השיתופית על נושא מסוים מתוך העבודה. (ניתן להיכנס לקישור הבא ולצרף למצגת שיתופית מחוזית: bit.do/alkudsmerkaz17)

ב. עליכם להוסיף סרטון מעניין ולכתוב למה בחרתם בסרטון. חשוב להציג בכיתה את התוצרים.

ג. רצוי להוסיף במצגת משפט משלכם על ירושלים.

עבודה נעימה

عَمَلًا مُّنتَعًا

זהבית דבס

3. מערך שיעור- ירושלים (אורלי עמירם)

יִּוֵם אוּרְשָׁלַיִם

עֵיד וְطَنִי חֲדָתָהּ חֻכּוֹמָה אִסְרָאֵיל פִּי 28 מִן שֶׁהַר אֵיָּאר
אֲעִבְרִי.

וְיִחְתָּקַל בֵּה לִדְכָרִי תַחְרִיר אוּרְשָׁלַיִם עָאֻם 1967 וְתוֹחִידָהָ חִלָּל
חֶרֶב אֵלֵאִיָּאֻם אֶסֶתֶּה. פִּי הַזֶּה אֵלֵיּוֹם יִזּוּר אֲלֶכְתִּירוֹן חָאִיֻט אֲלֶמְבָּקִי
מִן אֶגֶל אֲלֶסְלוֹת אֲלֶחֶתְפָאִלִיֶּה.

מצגת

קישור בעברית בנושא יום ירושלים :

http://www.edu-negev.gov.il/tapuz/michalli/jer/yom_yerusalem.htm

סרטונים מיוטיוב (בעברית)

1. פריצה להר הבית

<https://www.youtube.com/watch?v=bbYS2SuJDRI>

3. פלאש מוב הורה ירושלים

<https://www.youtube.com/watch?v=RzhQuQGyulA>

4. אם אשכחך ירושלים – יום ירושלים סרטון בליווי שיר

<https://www.youtube.com/watch?v=orFSWsSmSco>

أورشليم القدس

من ويكيبيديا، الموسوعة الحرة

الْقُدْس

✓ أورشليم القدس هي أكبر مُدُن الدَّوْلَة. يَبْلُغُ عَدَدُ سُكَّانِ الْقُدْس 724,000 نَسَمَة (حَسَبَ إحصاءات 24 مايو، 2006) .
✓ الْقُدْس هِيَ مَدِينَة مُقَدَّسَة لِلأَدْيَانِ الثَّلَاثِ: الْيَهُودِيَّة، الْمَسِيحِيَّة، الْإِسْلَام.

✓ الْقُدْس "مَدِينَة السَّلَام" مِنْ أَقْدَمِ مُدُنِ الْأَرْضِ نُشِئَتْ قَبْلَ 3000 ق.م .

✓ يُوجَدُ فِيهَا الْمَسْجِدُ الْأَقْصَى
✓ يُحْتَفَلُ فِي 28 مِنْ شَهْرِ أَيَّارِ الْعِبْرِيِّ ذِكْرَى تَحْرِيرِ أُورُشَلِيمَ عَامَ 1967 وَتَوْحِيدِهَا خِلَالَ حَرْبِ سِتَّةِ الْأَيَّامِ .
فِي هَذَا الْيَوْمِ يَزُورُ الْكَثِيرُونَ حَائِطَ الْمَبْكَى .

✓ تُعرف بأسماء أخرى في اللغة العربية مثل: بيت المقدس، القدس الشريف، أُولَى الْقِبْلَتَيْنِ وَثَالِثَ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ.

✓ ثالث أقدس المدن بعد مكة المكرمة والمدينة المنورة.

✓ يقع في القدس الغربية البرلمان الإسرائيلي (الكنيست) ومقرّ رئيس الوزراء ومقرّ رئيس الدولة والمحكمة العليا والجامعة العبرية ومتحف إسرائيل.

4. קישורים לנושא ירושלים / למערכי שיעור

1. מערכי שיעור המתארים את הפנים הרבות של ירושלים המתבססים על מקורות היסטוריים מאוספי הספרייה הלאומית:

http://web.nli.org.il/.../E.../Lesson_Plans/Pages/Jerusalem.aspx

2. מפגש מאמינים של בני 3 הדתות בירושלים לתפילה ושירה יחד.

<https://www.youtube.com/watch?v=Vv0J7jMMAw4&feature=youtu.be>

Believing Together in Jerusalem

3. סרטונים:

Jerusalem 3 religions in 3 minutes

<https://youtu.be/uKRz1GI-krM> ►

ירושלים שבלב: <https://www.youtube.com/watch?v=fDvplTzgo5I> ►

4. במסגרת שנות ירושלים הוצע ע"י המטה מספר השירים לשירה בבתי הספר.

ירושלים של זהב: (מתוך אתר צפונט)

<http://sites.tzafonet.org.il/music2/httpssitesgooglecomatzafonetorgilmusic2/yrrwslym-sl-zhb>

מזמור שיר : שירי ירושלים

-<<https://drive.google.com/file/d/0B1RmhdPCTUIWdzJUbFdOZ1o4bTg/view>>

ירושלים של זהב - בעבוד גל אלתרוביץ' (מתוך אתר צפונט)

-<<http://sites.tzafonet.org.il/music2/httpssitesgooglecomatzafonetorgilmusic2/alterovich>>

תרבות ישראל בפיוט ובזמר- חוברת בנושא ירושלים המשלבת פעילות

בינתחומית

-<<http://meyda.education.gov.il/files/Tarbut/pyotVzemer.pdf>>

שירי ירושלים (מתוך אתר צפונט)

-<<http://sites.tzafonet.org.il/shirim/jerusalem>>

חומרים מקוונים על שירי ירושלים (מתוך אתר צפונט)

<http://sites.tzafonet.org.il/music2/httpssitesgooglecomatzafonetorgilmusic2/hwmrym-mqwwnym--yrrwslym>

-<<http://sites.tzafonet.org.il/music2/httpssitesgooglecomatzafonetorgilmusic2/hwmrym-mqwwnym--yrrwslym>>